

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokuntaMmV@eduskunta.fi

Asia: Asia: E 63/2020 vp Valtioneuvoston selvitys: EU; Kemikaalit; REACH-asetuksen liitteen XVII mukainen lyijyhaulien kosteikkokäyttöä koskeva rajoitusehdotus, perusmuistio STM2020-00130

Lausunto: Sahateollisuus tukee varauksin Suomen esitettyä kantaa vastustaa komission rajoitusesitystä

Kiitämme maa- ja metsätalousvaliokuntaa lausuntopyynnöstä.

Sahateollisuus esittää huolensa kovien materiaalien pääytymisestä sahatukkeihin. Euroopan Unioni on valmistellut jo pitkään lyijyhaulien ja -ammusten kieltoa erityisesti kosteikkoalueilla. EU komissio antanut heinäkuussa 2020 Euroopan kemikaalivirastolle (ECHA) tehtäväksi valmistella lyijyn Eu-laajuiset käyttörajoitukset kaikessa metsästyksessä ja urheiluammunnassa. Kosteikkoalueiden määritelmä ja linjauksen tiukentaminen toimeksiannon mukaisesti johtaisivat kiellon laajenemisen Suomessa myös talousmetsiin, joista sahatteollisuus hankkii tukkiraaka-aineen.

Lyijyä korvaavia materiaaleja ovat haulipatruunoissa teräs, vismutti, sinkki ja volframi ja luodeissa kupari ja kupariseokset, joiden tiheys on lyijyä alhaisempi ja jotka ovat selvästi lyijyä kovempia materiaaleja. Sahalinjalle joutuessaan kova materiaali vaurioittaa sahan teriä ja aiheuttaa merkittäviä tuotantoseisokkeja.

Sahat on varustettu metallinpaljastimilla prosessia vahingoittavien partikkeleiden havaitsemiseksi ennen tukkien pääytymistä itse sahalinjalle. Tukki, josta tällaista materiaalia havaitaan, on sahauskelvoton ja poistetaan tuotantolinjalta. Sahauskelvottomien tukkien käsittely lisää sahan kustannuksia. Tukin luokittelu raakiksi pudottaa siitä maksettavan hinnan murto-osaan.

Tukeista löytyy nykyään lyijyhauleja ja -luoteja, mutta pehmeänä materiaalina ne eivät haittaa sahausprosessia.

STM:n perusmuistiossa mainitaan, että lyijyhaulien kieltoa toimivampi ratkaisu olisi todennäköisesti lyijyhaulien markkinoille saattamisen kiello. Alustavan selvityksen mukaan lyijyn korvaaminen kovilla hauli- ja luoti materiaaleilla myös talousmetsissä, joihin esityksessä mainittu kosteikko-määritelmä ulottuu Suomessa laajalti, aiheuttaa sahoille lisäkustannuksia ja metsänomistajille tukin arvon menetyksiä. On myös huomioitava, että Suomessa vesilintujen metsästyksessä käytetään jo hauleja, jotka on valmistettu lyijyä korvaavista materiaaleista. **Tämän takia sahatteollisuus katsoo – toisin kuin STM:n perusmuistiossa mainitaan - että aitojen kosteikkoalueiden ulkopuolella ei ole syytä rajoittaa lyijyhaulien käyttöä.**

Sahateollisuus toteaa, että lyijyhaulien käyttökiellon teknis-taloudelliset vaikutukset sahatteollisuuden puuhuoltoon on selvitettävä ennen mahdollista lyijyhaulien kieltoa.

Helsingissä 10.06.2020.

Kai Merivuori
toimitusjohtaja
Sahateollisuus ry
Puh 040 532 2868